

A STUDY ON DEONTIC MODALITY EXPRESSING MEANS

IN ENGLISH AND VIETNAMESE DECLARATIVE AND INTERROGATIVE SENTENCES

1. Họ và tên nghiên cứu sinh: Bùi Thị Đào
2. Giới tính: Nữ
3. Ngày sinh: 10/09/77
4. Nơi sinh: Quy Nhơn – Bình Định
5. Quyết định công nhận nghiên cứu sinh số: 4153/QĐ-SĐH, ngày 15 tháng 07 năm 2008 của Giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội.
6. Các thay đổi trong quá trình đào tạo:

Gia hạn thời gian bảo vệ luận án từ 29/01/2013 đến 30/9/2013

7. Tên đề tài luận án: A Study on Deontic Modality Expressing Means in English and Vietnamese Declarative and Interrogative Sentences (Nghiên cứu các phương tiện diễn đạt tình thái chức phận trong câu tường thuật và câu hỏi tiếng Anh và tiếng Việt)

8. Chuyên ngành: Ngôn ngữ Anh

9. Mã số: 62 22 15 01

10. Cán bộ hướng dẫn khoa học: GS.TS Trần Hữu Mạnh; TS. Nguyễn Đức Hoạt

11. Tóm tắt các kết quả mới của luận án:

Luận án mô tả và đối chiếu các phương tiện ngôn ngữ biểu đạt Tình Thái Chức phận trong tiếng Anh và tiếng Việt dựa theo khung lý thuyết về tình thái của các nhà ngôn ngữ học nổi tiếng trong và ngoài nước. Mục đích của luận án là tìm ra những điểm tương đồng và khác biệt biểu đạt Tình Thái Chức Phận trong câu tường thuật và câu hỏi tương ứng với ba tiểu loại Tình Thái Chức Phận: Tình Thái Cam Kết, Tình thái Cầu khiến và Tình Thái Ý Nguyên.

Dữ liệu được sử dụng trong nghiên cứu này lấy từ hai loại Câu tường thuật và câu hỏi trong 100 truyện ngắn tiếng Anh và tiếng Việt với sự trợ giúp của phần mềm TexSTAT-2. Dữ liệu được phân tích định tính và định lượng để tìm sự tương đồng và khác biệt trong việc sử dụng các phương tiện ngôn ngữ để diễn tả Tình Thái Chức Phận trong tiếng Anh và tiếng Việt.

Kết quả nghiên cứu cho thấy rằng trong khi tiếng Anh sử dụng trợ động từ, tính từ, trạng từ để diễn đạt tình thái thì tiếng Việt lại sử dụng tiểu từ tình thái để diễn đạt tình thái. Hai ngôn ngữ

cũng khác nhau ở mức độ sử dụng các phương tiện khác nhau để biểu thị nghĩa tình thái trong các loại Tình Thái Chức Phận.

12. Khả năng ứng dụng trong thực tiễn:

Những phát hiện từ nghiên cứu này sẽ đóng góp cho sự hiểu biết về các phương tiện biểu đạt và mức độ sử dụng các phương tiện khác nhau trong tiếng Anh so với tiếng Việt trong diễn đạt tình thái nói chung và Tình Thái Chức Phận nói riêng. Đồng thời, kết quả nghiên cứu cũng ứng dụng hiệu quả trong giảng dạy và dịch thuật tiếng Anh và tiếng Việt.

13. Những hướng nghiên cứu tiếp theo: Nếu có thể, luận án sẽ mở rộng thêm hướng nghiên cứu về ngữ điệu diễn đạt tình thái trong tiếng Anh và tiếng Việt.

14. Các công trình đã công bố có liên quan đến luận án:

1. Một số lỗi thông thường khi sử dụng câu hỏi có - không trong tiếng Anh: nguyên nhân và cách khắc phục. Tạp chí khoa học. Tập 24, số 1 năm 2008. ĐHNN - ĐHQGHN
2. Một số khó khăn của người Hà Nội khi sử dụng ngữ điệu tiếng Anh: nguyên nhân và cách khắc phục. (Dựa trên cứ liệu khảo sát sự phạm và điều tra điền dã.), Tạp chí ngôn ngữ, Viện Ngôn ngữ học, số 8 (231), (2008), trang 69-75. Đồng tác giả Nguyễn Huy Kỳ.
3. Sách Tiếng Anh cho ngành Tài Chính và Ngân hàng. Năm 2009. Nxb Thanh niên.
4. Sách Tiếng Anh cho ngành Tài Chính và Ngân hàng. (Tái bản có chỉnh sửa và bổ sung). Năm 2011. Nxb Thanh niên.
5. So sánh đối chiếu một số phương tiện từ vựng biểu đạt nghĩa tình thái chức phận trong câu tường thuật tiếng Anh và tiếng Việt. Tạp chí khoa học. Tập 7, số 2. Đại học Quy Nhơn.